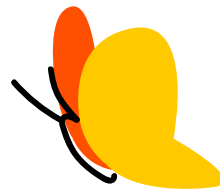

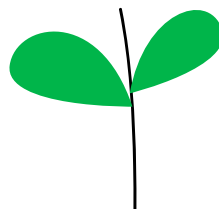
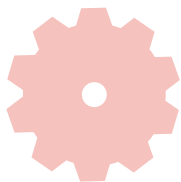
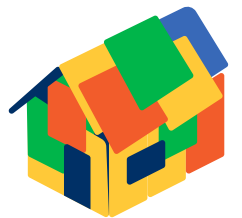
แบ่งปัน
แลกเปลี่ยน
เรียนรู้

Issue 04

ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ

อ

า

ท

ก

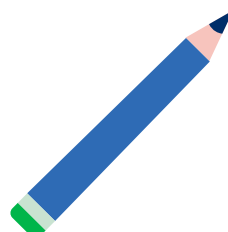
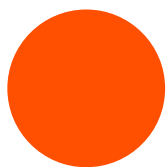
ข

ะ

ช

วิ

ต

W

คำนำ

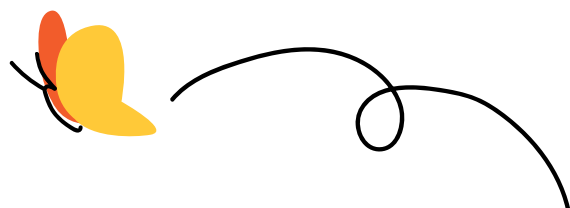
สารบัญ

สวัสดีครับ คุณครู!

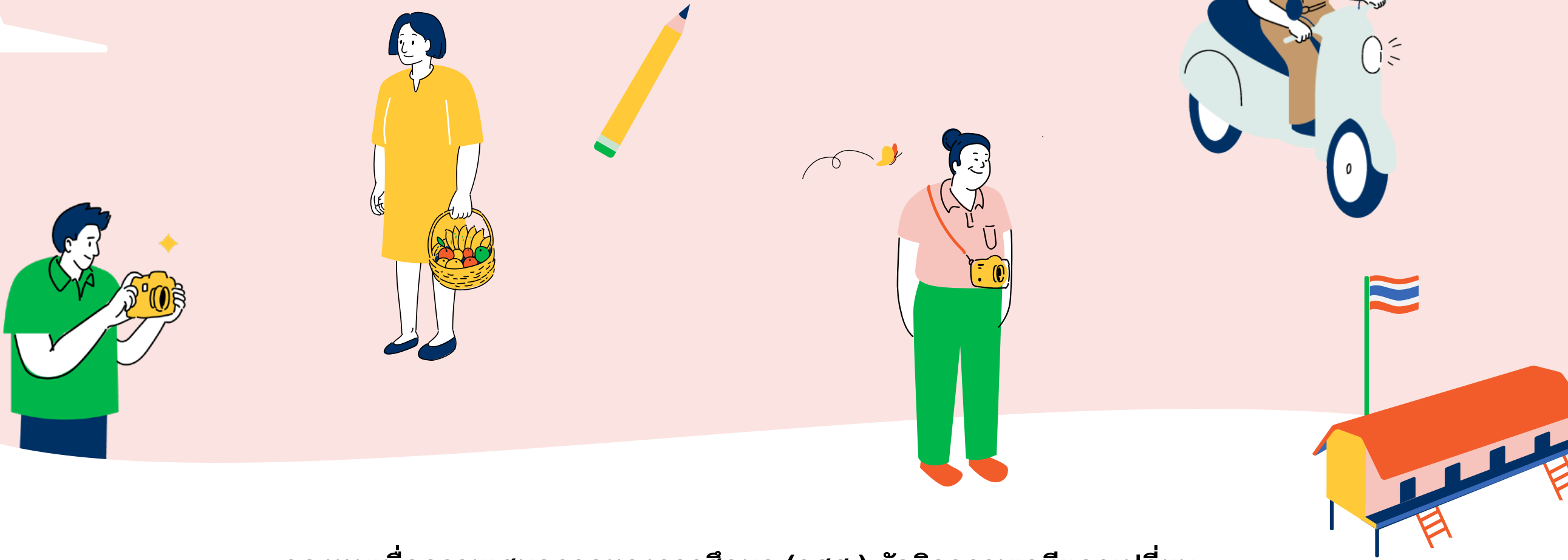
วารสารแบ่งปัน แลกเปลี่ยน เรียนรู้ โครงการจัดสรรเงินอุดหนุน
แบบมีเงื่อนไข : CCT เล่มนี้ ว่าด้วยความสำคัญของทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ
ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทางโรงเรียนได้รับเงินอุดหนุนจาก กสศ. เพื่อนำไป
พัฒนานักเรียนทุนเสมอภาคให้มีความสามารถในการดูแลตัวเอง
ต่อยอดความรู้ไปใช้เลี้ยงชีพได้ในอนาคต มาร่วมเจาะลึกวิธีคิดกิจกรรม
ที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย พบกับคุณครูตัวอย่างที่จะมาบอกเล่า
ประสบการณ์จริงเป็นแรงบันดาลใจและอีกหลากหลายเรื่องราว
ที่จะช่วยให้คุณครูผู้อ่านทุกท่านพัฒนาตัวเองไปพร้อมกับนักเรียนได้
อย่างรอบด้าน

ขอบคุณครับ คุณครู! ที่ช่วยกันส่งต่อโอกาสทางการศึกษา
ให้นักเรียนทุนเสมอภาค

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

ถอดบทเรียน จากกิจกรรมของ กสศ.

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) จัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ครั้งที่ 4 “โรงเรียนพัฒนาตนเองสู่พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเชียงใหม่” ภายใต้โครงการบริหารจัดการโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (TSQP) ณ โรงแรมกรีนเลค รีสอร์ท เมื่อวันที่ 24-25 กุมภาพันธ์ 2563 ที่ผ่านมา

ประเด็นน่าสนใจ

1

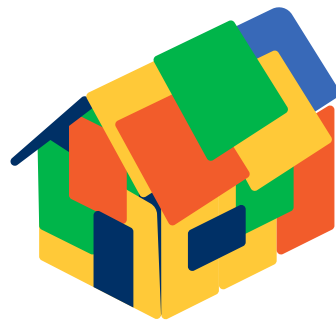
การมีความคิดสร้างสรรค์ คือทักษะสำคัญของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องได้รับการฝึกฝนแบบกลับทางจากที่ในอดีตเรียนจากทฤษฎี ไปสู่การปฏิบัติ ปัจจุบันต้องเปลี่ยนมาเป็นการปฏิบัติแล้วนำไปสู่ทฤษฎี

2

พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 จะเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้หลักสูตรท้องถิ่นเกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน ไม่ต้องกังวลเรื่องการปรับเปลี่ยนนโยบายตามการเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการอย่างที่ผ่านมา เพราะการกระจายอำนาจจะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสำหรับเด็กแต่ละพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

3

การเริ่มต้นพัฒนาการเรียนการสอน โดยเริ่มต้นจากปัญหาในโรงเรียน ปัญหาระดับชุมชน นำไปสู่โครงการที่แก้ไขปัญหาได้จริง มีเป้าหมายให้เกิดการสร้างมุมมองใหม่ กระบวนการใหม่ ที่ให้เด็กเริ่มต้นเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการลงมือทำโดยมีครูคอยให้กำลังใจ ให้องค์ความรู้ สนับสนุน และให้พื้นที่แก่พวกเขา

ประโยคคำถาม?

“ระหว่างการดำเนินการโครงการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ โรงเรียนต้องการการสนับสนุนด้านใดมากที่สุด จากหน่วยงานใด เพราะเหตุใด”

กสศ. จะคัดเลือกความคิดเห็นที่น่าสนใจไปเผยแพร่ในสื่อต่างๆ ของ กสศ. ต่อไป

จัดกิจกรรมอย่างไร ให้พัฒนานักเรียน ทุนเสมอภาคได้จริง

เงินอุดหนุนส่วนของสถานศึกษา กสศ. ตั้งใจให้นำไปใช้สนับสนุนโครงการต่างๆ ที่โรงเรียนทำกันมาอยู่ก่อนแล้ว หรือนำมาใช้ตั้งต้นโครงการใหม่ช่วยพัฒนานักเรียนทุนเสมอภาค ให้มีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ เพื่อต่อยอดสร้างโอกาส สร้างรายได้ในอนาคตต่อไปได้

การที่สถานศึกษาจะจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนทุนเสมอภาคแต่ละช่วงวัยนั้น ต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาที่แตกต่างกันของนักเรียนแต่ละระดับชั้น

อนุบาล

เรียงลำดับ จับคัดแยก

ในวัยแรกเริ่มเรียนรู้ ทักษะที่สำคัญที่สุดทักษะหนึ่งของวัยอนุบาลก็คือ การสังเกตมองเห็นรูปแบบที่เหมือนหรือแตกต่างกันแล้วสามารถคัดแยกตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ด้วยข้อจำกัดของระยะเวลาความสนใจ หรือกล้ามเนื้อแขนขา ที่ยังต้องอาศัยเวลาในการพัฒนาตามวัยและเวลาที่เหมาะสม

กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนทุนเสมอภาคระดับอนุบาลจึงควรเป็นการเรียนรู้สำหรับนักเรียนไปด้วยในตัว เช่น การจัดวางชั้นเก็บของ แบ่งแยกรูปแบบของเล่นแต่ละกล่องตามสี ตามลักษณะ หรือตามโจทย์ที่คุณครูตั้งให้ การฝึกแยกชนิดของพืชผัก ผลไม้ออกจากกัน การฝึกคัดแยกขยะในโรงเรียน หรือในชุมชน โดยมีผู้ใหญ่คอยดูแลอย่างใกล้ชิด

ประถมศึกษา

ทำงานเป็นทีม

หลายโรงเรียนที่เคยจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนทุนเสมอภาค น่าจะเลือกใช้การทำอาหารจากวัตถุดิบในชุมชนเป็นตัวตั้งต้น แต่หากลองเปลี่ยนจากวิธีการที่ต่างคนต่างทำมาเป็นการทำงานเป็นทีมของนักเรียนทุนเสมอภาคให้สามารถรับผิดชอบงานในส่วนของตนเองให้ดีที่สุด ก่อนจะส่งต่อไปยังเพื่อนที่ทำอาหารในขั้นตอนถัดไป ใช้การสลับสับเปลี่ยนบทบาทไปเรื่อยๆ เพื่อให้แต่ละคนได้ทดลองค้นหาสิ่งที่ถนัด หรือทักษะที่สนใจของตนเองให้ได้มากที่สุด ลองชวนปรุงเมนูอาหารที่ทำทายความสามารถของเด็กๆ ขึ้นอีกนิด แล้วจะได้เห็นว่าพวกเขาทำได้มากกว่าที่คิด

ส่วนวิทยากรก็ไม่ต้องไปหาใครที่ไหน ลองชวนผู้ปกครองของนักเรียนที่เปิดร้านอาหารอยู่แล้ว มาบอกต่อสูตรเด็ดเคล็ดลับอร่อย ไม่แน่ว่านอกจากจะสร้างแรงบันดาลใจให้เด็กๆ หลายคนแล้ว ในอนาคตร้านเหล่านี้อาจจะได้ลูกมือคนใหม่ไปช่วยงานที่ร้านในวันหยุดก็เป็นได้

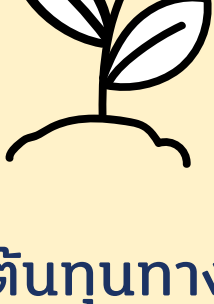
มัธยมศึกษา

เข้าใจงานบริการ

สำหรับวัยมัธยมศึกษา ขึ้นกว่าของการฝึกฝนทักษะให้ทำอาชีพต่างๆ เป็นแล้ว สิ่งสำคัญก็คือการได้พบปะกับผู้คนจริงๆ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจข้อจำกัดการทำงานในโลกของผู้ใหญ่มากขึ้น มีภูมิคุ้มกันที่จะรับมือปัญหาเฉพาะหน้าอุปสรรคต่างๆ ได้อย่างมั่นใจต่อไป

นอกเหนือจากการสอนทักษะซ่อมเครื่องยนตักกลไก ซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้า การทำอาหารหรือเครื่องดื่ม การตัดแต่งทรงผม ฯลฯ แล้ว โรงเรียนอาจใช้โอกาสในการทดสอบฝีมือนักเรียน เปิดพื้นที่ให้คนในชุมชนได้มาทดลองใช้บริการ โดยให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งกระบวนการ มีคุณครูคอยให้กำลังใจ สนับสนุนอยู่ห่างๆ น่าจะเป็นโอกาสดีที่ทำให้นักเรียนทุนเสมอภาคได้พัฒนาศักยภาพตัวเองมากขึ้นไปอีกขั้น

สูตรคิดทักษะชีวิต 1

ต้นทุนทาง
ธรรมชาติใกล้ชิด

ความร่วมมือของ
กลุ่มผู้ปกครอง

คัดเลือกกิจกรรม
ที่เหมาะสมกับวัย

พื้นที่จัดจำหน่าย

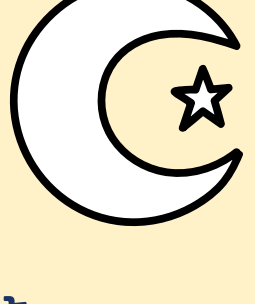
= **โครงการสอนทำขนม
จากวัตถุดิบในชุมชน**

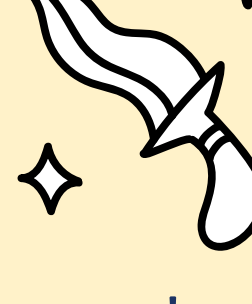
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการบินไทย อำเภอลองหาด จังหวัดสระแก้วนำเงินอุดหนุนส่วนของสถานศึกษา ของนักเรียนทุนเสมอภาค มาจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพร่วมกับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านการบินไทย มาร่วมเป็นวิทยากรและช่วยฝึกสอนในโครงการสอนทำขนมโดนัทจิ๋ว เด็กกล้วยหอมจากวัตถุดิบในชุมชน สอนให้เด็ก

ได้เรียนรู้กระบวนการตั้งแต่ต้นจนจบอัดแน่นความรู้ทุกขั้นตอนและถ่ายทอดประสบการณ์ ให้ติดตัวไปใช้ได้ในอนาคต รวมถึงแบ่งเงินบางส่วนมาเริ่มต้นโครงการเกษตรปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อสนับสนุนอาหารกลางวันให้เด็กทุนเสมอภาคทุกคน และนำไปใช้เป็นทุนเรื่องรถรับส่งให้เด็กหลายคนที่ต้องเดินทางมาโรงเรียนได้อีกด้วย

สูตรคิดทักษะชีวิต 2

ต้นทุนทาง
วัฒนธรรม
ในชุมชน

ความร่วมมือ
ของกลุ่มสหกรณ์
กริชรามันห์

พื้นที่จัดจำหน่าย

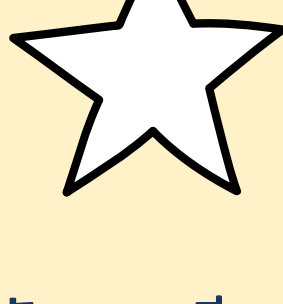
= **โครงการทำกริชรามันห์**

โรงเรียนพัฒนาบาลอ ตำบลบ้านบาลอ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา ภายใต้การดูแลของ ครูมุฮัมหมัด ชัยนุดดินหะยีมะ ได้นำ'กริชรามันห์' ที่มีประวัติเก่าแก่ยาวนานสืบทอดมาได้ถึงพุทธศตวรรษที่ 7 มาสานต่อองค์ความรู้การทำกริชที่เกือบจะสูญหายไปแล้วให้แก่เด็กนักเรียนทุนเสมอภาค โดยทางโรงเรียนได้ร่วมมือกับศูนย์ประสานงานและ

บริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และกลุ่มสหกรณ์กริชรามันห์จังหวัดยะลา นำเมล็ดพันธุ์ฝีมือของนักเรียนไปจัดจำหน่าย ทั้งในร้านสินค้าที่ระลึกและผ่านช่องทางออนไลน์ ขายในราคาตั้งแต่ 1,000 บาท จนถึง 10,000 บาท เป็นการสร้างรายได้ให้เด็กนักเรียนอีกทางหนึ่ง

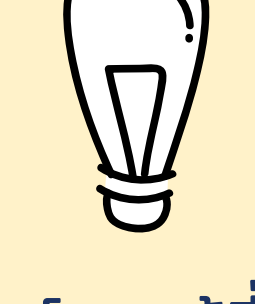
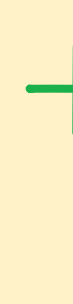
สูตรคิดทักษะชีวิต 3

ทักษะอาชีพ
ที่เหมาะสมกับช่วงวัย

พื้นที่จัดจำหน่าย

องค์ความรู้ที่มี
นำไปใช้ได้จริง

= **โครงการเพาะเห็ดนางฟ้าภูฐาน**

โรงเรียนบ้านบ่อพระ จ.สุราษฎร์ธานี นำเงินอุดหนุนนักเรียนทุนเสมอภาคมาจัดกิจกรรมเพาะเห็ดนางฟ้าภูฐาน ซึ่งดูแลง่ายเติบโตไว จึงทำให้นักเรียนทุนเสมอภาคไม่ต้องเสียเวลาเรียนมาทำกิจกรรมมากจนเกินไปมีเพียงการตัดโคนเห็ด ทำความสะอาดและบรรจุลงในถุง หรือนำไปแปรรูปเป็นเห็ดทอดหรือหมกเห็ด บางส่วนนำมาใช้

ประกอบอาหารในโรงเรียน หากเหลือก็จะมอบให้นักเรียนทุนเสมอภาคนำกลับไปกินที่บ้าน หรือนำไปจำหน่าย รายได้ส่วนหนึ่งแบ่งไว้เป็นต้นทุนซื้อของมาปลูกเห็ดใหม่และอีกส่วนแบ่งปันผลให้แก่เด็กนักเรียน โดยได้วางแผนให้เด็กสามารถกลับไปเพาะเห็ดเองที่บ้านได้ เป็นการลดค่าใช้จ่ายให้กับผู้ปกครองได้ต่อไป

ครูมิ่ง วิชุดา จันทรพราหมณ์

ครูคอมพิวเตอร์ผู้พาเด็กวิ่งหนีจากความยากจนผ่านโครงการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์

วิชุดา จันทรพราหมณ์ หรือครูมิ่ง ไม่ใช่ครูพลศึกษา แต่เป็นครูคอมพิวเตอร์ โรงเรียนนาตาพุดพันพิทยาคาร จังหวัดระยอง ที่พานักเรียนออกวิ่งไปในแปลงผักไฮโดรโปนิกส์มากกว่าหนึ่งปี ซึ่งไม่ใช่การวิ่งธรรมดา แต่เป็นการวิ่งเพื่อหนีไปพ้นจากความยากจน

เป้าหมายก่อนออกวิ่ง

เรียงลำดับ จับคิดแยก

ก่อนพานักเรียนออกวิ่งก็ต้องมีการกำหนดเป้าหมายว่าเราจะวิ่งเพื่ออะไร ครูมิ่งตั้งคำถามแรกหลังได้รับเงินอุดหนุนจาก กสศ. ว่า “เราจะทำอะไรดี โดยโครงการนั้นจะช่วยเหลือเด็กหลุดพ้นจากความยากจน” ซึ่งนำไปสู่คำถามถัดมาว่า “แล้วอะไรที่จะทำให้เด็กหลุดพ้นจากความยากจนได้สำเร็จ ก็คือการสร้างทักษะอาชีพยั่งยืนล่ะ”

ออกวิ่งก้าวแรก

เมื่อตั้งเป้าหมายได้ ครูมิ่งมองว่า สิ่งสำคัญที่จะทำให้โครงการยั่งยืนคือ เด็กต้องเกิดความใส่ใจและความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งโครงการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ตอบสนองจุดประสงค์นี้ได้

“สมมติว่าเราพาเด็กทำโครงการทำสบู่ มันทำครั้งเดียวแล้วก็จบ มันไม่มีความใส่ใจ ไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ มันไม่มีความรู้สึกว่าเป็นกิจการของฉัน เราจึงคิดว่าทำยังไงก็ได้ให้เด็กได้ดูทุกวัน ทำทุกวันสัมผัสด้วยตัวเองทุกวัน มันก็จะเพิ่มทักษะของเขา เราตัดสินใจให้นำเงินอุดหนุนจาก กสศ. ของเทอมสองปี 2561 และเทอมหนึ่งปี 2562 ชื่ออุปกรณ์ทำแปลงผักไฮโดรโปนิกส์ จ้างวิทยากรมาสอนให้เด็กของเรา แรกๆ เด็กต้องบังคับ แต่ก็ต้องเข้าใจเขากันว่าเด็กไม่ได้ชอบทุกคนเขาก็มีตัวตนของเขา เราแบ่งตัวเขาไม่ได้ทุกคน พออบรมเสร็จ เราก็ขอยาสามโครจัดเวิร์กวันจันทร์ถึงศุกร์ มีครูมาช่วยรับผิดชอบ 5 คน คนละวันเพื่อพาเด็กลงแปลง เดือนแรกต้องพาลงทุกวัน แรกๆ เขาก็เหมือนแค่ทำตามคำสั่งของเรา แต่เขาก็ขวนขวายดูผัก ซึ่ขวนว่าเก็บแมลงออกสิ ถอนหญ้าออกสิ ร่องเพลงให้ผักฟังสิ สอนไปด้วย ให้เขาทำไปด้วย พอหลังๆ มาเด็กก็จะมีความสุขที่ได้ไปแปลงผัก เริ่มสนใจ เริ่มมีคำถามเช่น ครูคะทำไมผักมันมีรู ต้องใส่ปุ๋ยยังไง ครูคะปุ๋ยจะหมดแล้วนะคะ พอเห็นหญ้าขึ้นก็ถอนโดยไม่ต้องบอก ฯลฯ เราก็รู้ลึกดีใจ แสดงว่าเขาก็ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง และเราว่าสิ่งเหล่านี้คือความคิดเจ้าของธุรกิจ นี่คือการแปลงผักของฉัน เพราะเขาได้ดูทุกวัน”

เรียนรู้จากก้าวเล็กๆ

การพาเด็กวิ่งของครูมิ่งไม่ใช่การบังคับจับยัดให้เด็กสาวเท้าออกไป แต่คือการปล่อยให้เด็กได้สังเกตและเรียนรู้จากทุกก้าวเล็กๆ ของตัวเอง

“พอได้ผลผลิตรอบแรก เราก็ให้เด็กขายเอง เริ่มตั้งแต่ผัก ผักปากถุงต้องมัดขึงไว้ ถ้ามัดไม่พองผักจะช้ำ เขาก็ต้องเรียนรู้วิธีการ ทำกันแบบลองผิดลองถูก รอบแรกผักมันช้ำนะ ผักมันขม แต่แทนที่ครูจะเป็นคนทำข้อมูล เราก็ให้เด็กเป็นคนหาข้อมูลว่าทำไมผักถึงขม นั่นคือเราเรียนรู้แบบ BBL (Brain-based Learning: การเรียนรู้ตามหลักพัฒนาสมอง) เรียนรู้จากปัญหาให้เด็กแก้ปัญหา ถ้าเป็นแปลงผักของเรอเองจะทำยังไง เด็กก็จะหาวิธี แล้วเราก็จะให้เด็กไปถามพี่ดกจากลูกค้าว่าผักขมไหม จะมีการทำตารางไว้ว่าผลผลิตเป็นยังไงบ้าง ทำรีเสิร์ช แล้วเราก็เอามาปรับปรุง เด็กก็จะได้เรียนรู้ตรงนั้นด้วยว่าผักขม ผักช้ำ เราจะแก้ปัญหายังไง เป็นรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ ที่ถ้าไม่ลงมือก็จะไม่รู้”

วิ่งหลายขา

ไปคนเดียวไปได้ไว ไปด้วยกันไปได้ไกล คงเป็นคำกล่าวที่ไม่ผิดนัก และในเมื่อเป้าหมายการวิ่งนี้ไม่ใช่การวิ่งแข่งกันว่าใครจะเข้าเส้นชัยไวที่สุด แต่คือการพาเด็กๆ วิ่งไปด้วยกันเพื่อหนีให้ไกลจากความยากจนมากที่สุดครูมิ่งคงไม่สามารถพาเด็กวิ่งมาได้ไกลเท่าปัจจุบันหากขาดความร่วมมือและความช่วยเหลือจากหลายๆ ฝ่าย

“เริ่มตั้งแต่การเพาะเมล็ดจะมีครูวิทยาศาสตร์พาเด็กเพาะเมล็ดก่อนลงแปลง รวมทั้งดูเรื่องสารเคมีด้วย พอถึงเวลาให้ครูเกษตร รวมทั้งเราและครูอีกสองคนที่ช่วยดูแลระบบคัดกรองของโรงเรียน เตรียมแปลงไว้ พาเด็กล้าง ขัดล้างสำหรับลงผัก มีครูคหกรรมช่วยดูเรื่องแปรรูปอาหารสอนเด็กปั่นน้ำสลัดสอนเด็กห่อสลัดโรล ซึ่งครูทุกคนเขาก็ยินดีที่จะช่วย ด้วยจิตใจที่ดีของความเป็นครู เมื่อเห็นว่าเด็กมีปัญหาและเด็กเขาตั้งใจ ตรงนี้มันก็จะเกิดเป็นความสัมพันธ์ที่น้องในองค์กร และความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนที่มันแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น ดิฉันขึ้น เราชอมองว่ามันเป็นสิ่งที่ดี ถ้าโรงเรียนไหนได้ทำ มันจะเกิดแบบนี้ขึ้นมา คือนอกจากเรื่องทักษะที่เด็กได้รับยังได้ความสัมพันธ์อันดีแบบนี้นี่ขึ้นมา”

อุปสรรคของการวิ่ง

ไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะทำให้โครงการให้สำเร็จในพริบตา แต่ครูมิ่งเชื่อว่าปัญหาและอุปสรรคคือโอกาสอย่างดีในการสอนให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง

“ถามว่าการทำโครงการมีปัญหาไหม มันก็มีสำหรับคนที่ไม่เคยทำเลย เพราะเด็กก็ไม่เคยทำ ครูก็ไม่เคยปลูกผัก วิทยากรเขาก็สอนแค่ครั้งแรก แต่เราใช้เทคโนโลยีในการสืบหาความรู้ เด็กเขาก็ดูยูทูบมาเสนอเราว่า ครูจะทำอย่างนี้ เราช่วยกันแก้ปัญหา แทนที่จะบอกว่าครูเป็นคนจัดการ ในเมื่อเราสร้างให้เด็กเขารักและหวงแหนกิจการของเขา เมื่อเจอปัญหาเขาจะเรียนรู้วิธีแก้ปัญหา หากคำตอบ โดยที่เราไม่ต้องคอยบอกว่าเออแกสิ เราให้เด็กมีส่วนร่วมกับกิจกรรม ให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น เราเป็นแค่ผู้ช่วย เพราะนี่คือกิจการของเขา เขาจะต้องเสนอ แล้วเราก็ตาม”

ก้าวต่อไป

แท้จริงแล้วโครงการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์เป็นเพียงก้าวๆ หนึ่งของก้าวที่ยิ่งใหญ่กว่าที่ครูมิ่งตั้งใจจะพาเด็กต่อยอดออกไปให้ไกลขึ้นและยั่งยืน

“สิ่งที่เราอยากจะทำต่อไปคืออยากให้มีเป็นสมาร์ท ฟาร์ม (Smart Farm) เพราะที่เราตอนนี้เป็นแบบ Manual ที่เราต้องมาดูแลทุกวัน แต่การทำเกษตรมันไม่ใช่แค่นี้ มันสามารถต่อยอดไปใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยทำให้การทำงานสนุกมากขึ้น เราสามารถควบคุมผ่านมือถือได้ โครงการในหนึ่งปีที่ผ่านมา ตอนนี้เหมือนเป็นการวางฐานก่อนที่จะพัฒนาต่อไป เพื่อให้เด็กมีทักษะพื้นฐานก่อนเราอยากให้เด็กบางคนที่เขาอาจไม่ได้จบมหาวิทยาลัยเขาอาจจะไม่ได้เรียนต่อ แต่ถ้าเขามาทำโครงการนี้ทุกวันๆ แล้วเขาเกิดไอเดียขึ้นมาเขาสามารถนำไปทำต่อได้จริง

นอกจากนี้แล้วก็กำลังจะมีธุรกิจใหม่สำหรับเด็กที่ไม่ได้สนใจเกษตร เขาอาจจะสนใจอย่างอื่น อยากทำอะไรอย่างอื่นที่มันเหมาะกับเขาตามที่เขาสงสัย เพราะเด็กหลายคนก็สนใจคนละอย่าง เราอยากให้เขาได้มีจิตสำนึกว่า นี่คือการกิจการของฉัน ทำมาทุกอย่าง เขาสามารถพูดได้”

เส้นชัยที่แท้จริง

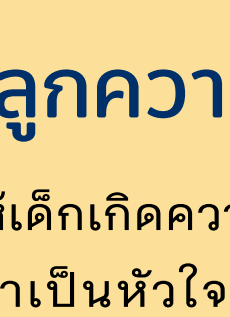
การวิ่งเพื่อเข้าเส้นชัยที่จะหลุดพ้นจากความยากจนอาจเป็นเช่นการวิ่งมาราธอนที่มีระยะทางยาวไกลและพวกเขายังต้องไปต่อบนสนามชีวิตเส้นนี้ แต่เส้นชัยของครูมิ่งในฐานะครูผู้ทุ่มเทฝึกฝนการวิ่งให้เด็กคือการได้เห็นเด็กที่มีความสุข

“ความสำเร็จของเราคือความสุขของเด็กได้รับ เราชอมองเห็นพัฒนาการจากวันแรกจนวันนี้ที่เขาได้ทำ เขามีความรัก เขามีทักษะ แล้วก็มีความสุขใจเราเองว่าเรื่องนี้มันจะติดตัวเขาไปตลอด นั่นแหละคือความสำเร็จของเราแล้ว

อย่างปีใหม่ เราให้เงินเขาจากผลผลิตที่ได้จากโครงการเป็นเงินร้อยละบาท แต่ลองนึกถึงเด็กที่ยากจนการที่จะซื้อของขจรวุ่นจากแลกกับเพื่อนการที่ได้เงินจากนี้เพื่อนำแรงของตัวเองไปเที่ยวปีใหม่ ซื้อมินอะไรของเขา เขาคิดว่านี่เป็นเงินที่เขาหาได้ ‘มีเงินซื้อของขวัญจับสลากกับเพื่อนแล้ว’ สำหรับเรามันเป็นคำพูดที่น่ารักนะ มันรู้สึกอินใจว่าเขาหาเงินมาได้ เขาเอาเงินนั้นมาซื้อของขวัญจับสลากกับเพื่อนได้

เราเชื่อว่ามันคือการมอบจากต่อหนึ่งไปอีกต่อหนึ่ง แล้วเชื่อว่าในอนาคตเด็กที่ได้เรียนรู้สิ่งเหล่านี้ เขาก็จะมอบสิ่งที่ต่อไปให้คนอื่นเหมือนกัน เพราะเขาคืออนาคตที่จะพัฒนาประเทศต่อไปเชื่อว่าเราหยิบยื่นสิ่งดีๆ ให้เขา เขาก็จะหยิบยื่นสิ่งดีๆ ให้กับคนอื่น ด้วยมันอาจจะเกิดซ้ำ แต่อย่างน้อยมันก็เกิด มันใช้เวลา แต่อย่างน้อยมันก็เกิดแล้ว”

วิธีคิดแบบครูมิ่ง

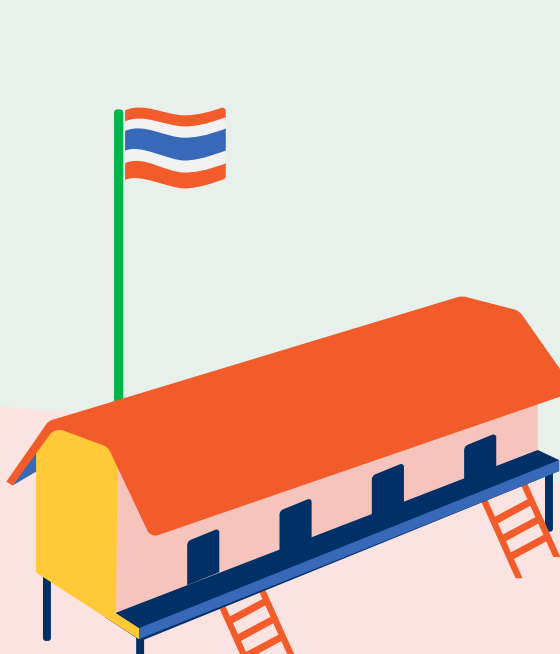
ปลูกความใส่ใจ

การทำให้เด็กเกิดความรู้สึกใส่ใจต่อสิ่งที่กำลังทำเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จโดยความใส่ใจนี้เกิดจากการให้เด็กได้สัมผัส ได้เรียนรู้ทุกๆ อย่างเกิดเป็นความรู้สึกว่า นี่คือการที่ฉันอยากจะทำมาให้ดียิ่งขึ้น

“ทำให้เด็กได้ดูทุกวัน สัมผัสด้วยตัวเองทุกวัน มันก็จะเพิ่มทักษะของเขา”

เรียนรู้ด้วยตัวเอง

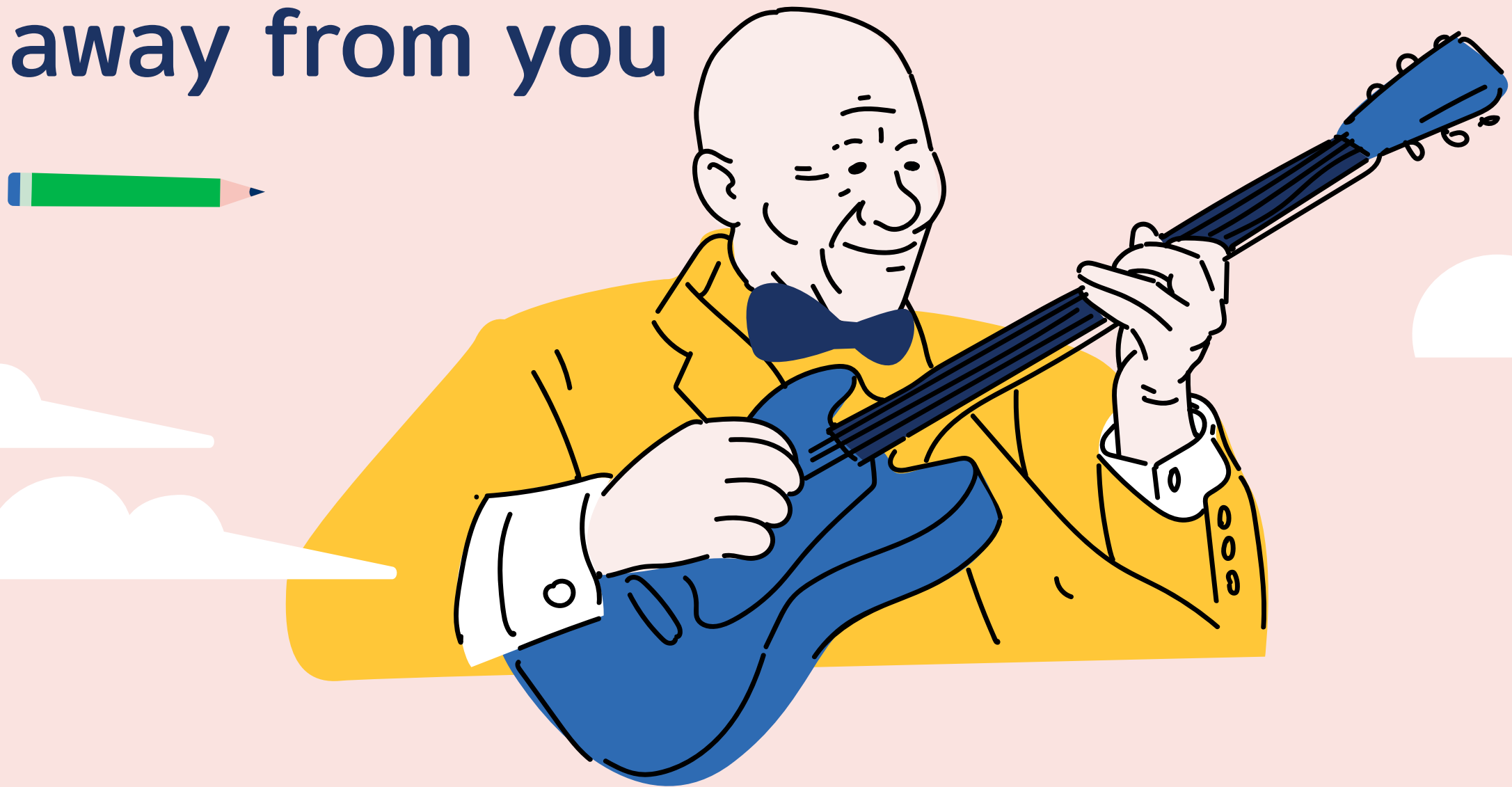
เมื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของให้แก่เด็กแล้ว นั่นหมายความว่าต้องปล่อยให้เด็กได้เรียนรู้จากทุกกระบวนการทำความเข้าใจในรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ แล้วปล่อยให้เด็กได้เผชิญอุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยไม่รีบเข้าไปช่วยเหลือ คอยรับฟังและร่วมทดลองตามวิธีการและข้อเสนอแนะของเด็ก เพื่อให้เด็กมีทักษะอาชีพ ทักษะการทำงานและวิธีคิดติดตัวไปใช้ในอนาคต

The beautiful thing about learning is nobody can take it away from you

สิ่งสวยงามของการเรียนรู้
คือไม่มีใครสามารถขโมยมัน
ไปจากคุณได้

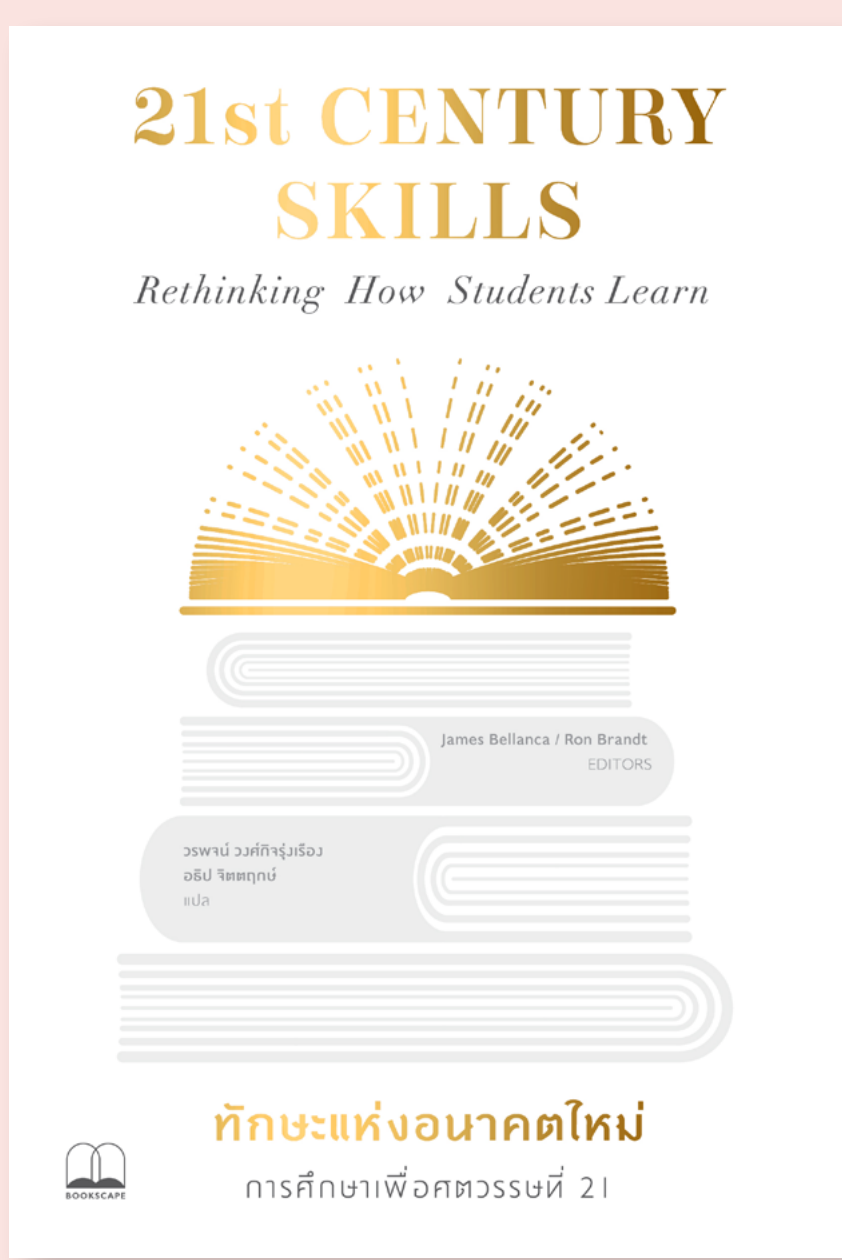
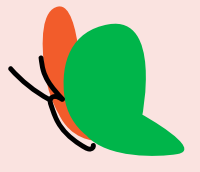
- B.B. King นักแต่งเพลง
นักกีตาร์ชาวอเมริกัน

“

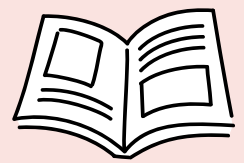
แนะนำสื่อน่าสนใจและแหล่งความรู้เพิ่มเติมสำหรับครุ เสริมแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน และกระตุ้นแรงบันดาลใจให้ครุนำไปต่อยอด เพื่อการสร้างทักษะชีวิตให้กับนักเรียน

”

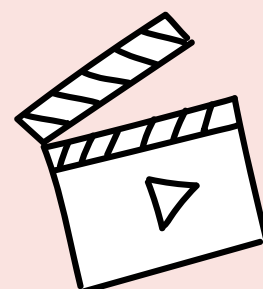
ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21

James Bellanca and Ron Brandt บรรณาธิการ
วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์ แปล
สำนักพิมพ์ bookscape

หนังสือรวมบทความที่จะตอบคำถามพื้นฐานสำคัญเกี่ยวกับทักษะแห่งอนาคต ศตวรรษที่ 21 เสนอแนวทางและแสดงทัศนะในประเด็นต่างๆ ตั้งแต่แนวทางความหมายสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ วิธีการที่ครูจะรับมือกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเตรียมนักเรียนให้พร้อมสำหรับอนาคต หนังสือเล่มนี้อาจจะไม่ใช้บทสรุปทั้งหมดของการศึกษาในอนาคต แต่เป็นก้าวสำคัญที่จะช่วยให้เห็นภาพการเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น

Dead Poets Society ครุครับ เราจะสู้เพื่อฝัน (1989)

จอห์น คิตติง ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษผู้คิดนอกกรอบ กล้าจะเปลี่ยนห้องเรียนเดิมๆอันน่าเบื่อหน่ายสำหรับเด็กๆให้กลายเป็นห้องเรียนแห่งความปรารถนาเขาสรางแรงบันดาลใจ และปลูกไฟฝันให้กับเหล่านักเรียนด้วยวรรณกรรมและบทกวี หนังสือเรื่องนี้จะทำให้เห็นว่าคนเป็นครูสามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตลูกศิษย์ของเขาได้มากกว่าการมอบความรู้ แต่คือการมอบมุมมองและแนวคิดในชีวิตให้แก่พวกเขาด้วย

ครูปล้อยแสง

พื๊ดแคสดีเล่าเรื่องครุตัวเล็กที่มีแรงบันดาลใจใหญ่ชวนให้คุณครุชาวไทยลุกขึ้นมาสร้างการเปลี่ยนแปลง ด้วยความเชื่อที่ว่าแสงสว่างในตัวครุจะส่องประกายนำทางวงการการศึกษา ส่องต่อกำลังใจให้กันทุกวันอาทิตย์เป็นการชาร์จพลังก่อนไปโรงเรียนอีกครั้งในวันจันทร์

Inskru (อินสครู)

www.inskru.com

คลังแสงออนไลน์ของคนเป็นครุ ผู้เชื่อว่าห้องเรียนสร้างสรรค์สร้างได้ รวบรวมไอเดียการสอนหลากหลายรูปแบบจากครุทั่วประเทศให้กลายเป็นแหล่งแรงบันดาลใจสำหรับครุ สามารถค้นหาไอเดียนอกกรอบ เพื่อนำไปต่อยอดและปรับใช้ในห้องเรียน รวมทั้งคิดสร้างสรรค์โครงการเพื่อพัฒนานักเรียนของตัวเอง

แหล่งข้อมูล เพื่อใช้งานระบบคัดกรอง

โรงเรียนสังกัด สพฐ.

โรงเรียนสังกัด อปท.

โรงเรียนสังกัด ตชด.

แอปพลิเคชัน

สังกัด สพฐ.

🔍 ปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน

สังกัด อปท. และ ตชด.

🔍 คัดกรองทุนเสมอภาค